

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۴/۰۶

شماره: ۱۴۰۰-۰۵۴

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی

به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام

بانک خاورمیانه (سهامی عام)

گزارش نسبت به صورتهای مالی

مقدمه

۱- صورتهای مالی تلفیقی گروه و بانک خاورمیانه (سهامی عام) - ("بانک") شامل ترازنامه ها به تاریخ ۳۰ اسفند ماه ۱۳۹۹ و صورتهای سود و زیان، تغییرات در حقوق صاحبان سهام و جریان وجوه نقد برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور و یادداشتهای توضیحی ۱ الی ۵۴ پیوست توسط این مؤسسه، حسابرسی شده است.

مسئولیت هیئت مدیره در قبال صورتهای مالی

۲- مسئولیت تهیه صورتهای مالی یاد شده طبق استانداردهای حسابداری، با هیئت مدیره بانک است. این مسئولیت شامل طراحی، اعمال و حفظ کنترلهای داخلی مربوط به تهیه صورتهای مالی است به گونه‌ای که این صورتهای، عاری از تحریف با اهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه باشد.

مسئولیت حسابرس و بازرس قانونی

۳- مسئولیت این مؤسسه، اظهارنظر نسبت به صورتهای مالی یاد شده براساس حسابرسی انجام شده طبق استانداردهای حسابرسی است. استانداردهای مزبور ایجاب می‌کند این مؤسسه الزامات آیین رفتار حرفه‌ای را رعایت و حسابرسی را به گونه‌ای برنامه‌ریزی و اجرا کند که از نبود تحریف با اهمیت در صورتهای مالی، اطمینان معقول کسب شود. حسابرسی شامل اجرای روشهایی برای کسب شواهد حسابرسی درباره مبالغ و دیگر اطلاعات افشا شده در صورتهای مالی است. انتخاب روشهای حسابرسی، به قضاوت حسابرس، از جمله ارزیابی خطرهای تحریف با اهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه در صورت های مالی، بستگی دارد. برای ارزیابی این خطرها، کنترلهای داخلی مربوط به تهیه و ارائه صورتهای مالی به منظور طراحی روشهای حسابرسی مناسب شرایط موجود، و نه به قصد اظهارنظر نسبت به اثربخشی کنترلهای داخلی واحد تجاری، بررسی می‌شود. حسابرسی همچنین شامل ارزیابی مناسب بودن رویه‌های حسابداری استفاده شده و معقول بودن برآوردهای حسابداری انجام شده توسط هیئت مدیره و نیز ارزیابی کلیت ارائه صورتهای مالی است. این مؤسسه اعتقاد دارد که شواهد حسابرسی کسب شده، برای اظهارنظر مشروط نسبت به صورتهای مالی، کافی و مناسب است.

همچنین این مؤسسه به عنوان بازرس قانونی مسئولیت دارد موارد عدم رعایت الزامات قانونی مقرر در اصلاحیه قانون تجارت ("قانون تجارت") و مفاد اساسنامه بانک و سایر موارد لازم را به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام گزارش کند.

مبانی اظهار نظر مشروط

۴- همانطوریکه در یادداشت توضیحی ۱-۱۱-۷ صورتهای مالی پیوست منعکس گردیده، در تاریخ ترازنامه ارقام پولی ارزی مرتبط با کالاهای مشمول فهرست گروه یک (کالاهای اساسی) با نرخ ارز رسمی اعلام شده توسط بانک مرکزی و سایر ارقام پولی مطابق با نرخ ارز اعلام شده طی بخشنامه ۰۰/۳۷۸۷۳ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ بانک مرکزی (هر یورو ۱۹۰,۰۰۰ ریال، هر دلار ۱۵۹,۰۰۰ ریال و سایر اسعار بر مبنای نرخ برابری آن) تسعیر شده اند. همچنین اقلامی که در طی سال مورد گزارش با نرخ هایی بالاتر از نرخ های فوق الذکر در دفاتر ایجاد شده اند، بر اساس همان نرخ زمان ایجاد و شناسایی، تسعیر گردیده اند. از این بابت مبلغ ۴,۲۶۹ میلیارد ریال نتیجه حاصل از مبادلات و معاملات ارزی در حساب سود و زیان و نیز مبلغ ۱,۵۷۹ میلیارد ریال از بابت تسعیر داراییها و بدهی های ناشی از عملیات خارجی، طبق استاندارد های حسابداری، در سرفصل تفاوت تسعیر ارز در طبقه حقوق صاحبان سهام شناسایی شده است.

در خصوص نرخ ارز استفاده شده از بابت موارد فوق، طبق الزامات استاندارد حسابداری شماره ۱۶ با عنوان "آثار تغییر در نرخ ارز"، در صورت وجود نرخ های متعدد برای یک ارز، از نرخ برای تسعیر استفاده می شود که جریانهای نقدی آتی ناشی از معامله یا مانده حساب مربوط، بر حسب آن تسویه می شود. با توجه به شرایط نرخ ارز در تاریخ ترازنامه که بالاتر از نرخهای مورد استفاده می باشد، آثار تفاوت تسعیر به نرخ های در دسترس بیشتر از مبالغ گزارش شده فوق خواهد گردید.

با عنایت به توضیحات فوق، تعدیل صورتهای مالی از این بابت ضروری است، لیکن با توجه به تعدد منابع ارزی و نرخهای ارز مربوط و در نتیجه مشخص نبودن نرخ ارز در دسترس بصورت قابل اتکا، تعیین میزان تعدیلات لازم در حال حاضر برای این مؤسسه میسر نمی باشد.

۵- صورتهای مالی سال مورد گزارش طبق نمونه ابلاغی بانک مرکزی ج.ا. تهیه شده و در برخی موارد از جمله عناوین صحیح صورت وضعیت مالی، تغییرات در حقوق مالکانه، صورت جریانهای نقدی، انعکاس تعدیلات سنواتی در صورت سود و زیان جامع و ارائه صورت جریانهای نقدی حاصل از فعالیت های عملیاتی در انطباق کامل با استاندارد های حسابداری نمی باشد.

اظهار نظر مشروط

۶- بنظر این مؤسسه، به استثنای آثار موارد مندرج در بندهای ۴ و ۵ فوق، صورتهای مالی یاد شده، وضعیت مالی گروه و بانک خاورمیانه (سهامی عام) در تاریخ ۳۰ اسفند ۱۳۹۹ و عملکرد مالی و جریانهای نقدی گروه و بانک را برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور، از تمام جنبه های با اهمیت، طبق استانداردهای حسابداری، به نحو مطلوب نشان میدهد.

تاکید بر مطلب خاص

۷- وضعیت مالیاتی بانک در یادداشت توضیحی ۲۲ صورتهای مالی پیوست توضیح داده شده است. همانطور که در یادداشت مزبور درج شده، مازاد مالیات های مطالبه شده عمدتاً مربوط به تخصیص بخشی از هزینه سود سپرده های پرداختی به سپرده گذاران به درآمد های معاف، برگشت برخی از هزینه های جاری، عدم پذیرش سود سپرده های پرداختی مازاد بر نرخ های سود علی الحساب ابلاغی بانک مرکزی ج.ا.ا و همچنین محاسبه تسعیر ارقام پولی به نرخ های مندرج در سامانه نیما می باشد. بانک نسبت به برگ های تشخیص صادره جهت سالهای ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۸ اعتراض نموده و موضوع در حال حاضر در مراجع حل اختلاف مالیاتی در جریان رسیدگی می باشد. همچنین این موضوع از طریق کانون بانکها و موسسات اعتباری خصوصی با مراجع مختلف قانونی از جمله بانک مرکزی ج.ا.ا در حال پیگیری می باشد. ضمناً مالیات بر درآمد سال مالی مورد گزارش بر اساس سود ابرازی و کسر معافیت های قانونی محاسبه و در حسابها منظور شده که تا کنون مورد رسیدگی قرار نگرفته است.

از بابت موارد مطالبه شده توسط اداره امور مالیاتی، ذخیره احتیاطی لازم طبق برآورد مدیریت در حسابها منظور شده است، لیکن تعیین مبلغ قطعی بدهی های مالیاتی بانک از بابت سالهای مالی مذکور موکول به تکمیل رسیدگی ها و اظهار نظر قطعی توسط مراجع ذیربط می باشد.

اظهار نظر این موسسه بر اثر مفاد بند فوق مشروط نشده است.

سایر بندهای توضیحی

۸- صورت های مالی سال مالی قبل توسط موسسه دیگری مورد حسابرسی قرار گرفته که گزارش آن موسسه حاوی اظهار نظر مشروط بوده و در تاریخ ۲۶ خرداد ۱۳۹۹ صادر شده است.

گزارش در مورد سایر اطلاعات

۹- مسئولیت "سایر اطلاعات" با هیأت مدیره شرکت است. "سایر اطلاعات" شامل اطلاعات موجود در گزارش تفسیری مدیریت است. نتیجه گیری این موسسه نسبت به صورت های مالی، در بر گیرنده اظهار نظر نسبت به "سایر اطلاعات" نیست و نسبت به آن هیچ نوع اطمینانی اظهار نمی شود.

در ارتباط با حسابرسی صورت های مالی مسئولیت این موسسه مطالعه "سایر اطلاعات" به منظور شناسایی مغایرت های با اهمیت آن با صورت های مالی یا با اطلاعات کسب شده در فرآیند حسابرسی و یا تحریف های با اهمیت است. در صورتیکه این موسسه به این نتیجه برسد که تحریف با اهمیتی در "سایر اطلاعات" وجود دارد باید این موضوع را گزارش کند.

نظر به موارد مندرج در مبانی اظهارنظر مشروط، این موسسه به این نتیجه رسیده که "سایر اطلاعات" حاوی تحریف های با اهمیت به شرح بند های ۴ و ۵ فوق می باشد.

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی - ادامه
بانک خاورمیانه (سهامی عام)

گزارش در مورد سایر الزامات قانونی و مقرراتی
گزارش در مورد سایر وظایف بازرس قانونی

۱۰- مفاد تبصره ۱ ماده ۷ اساسنامه در خصوص تملک سهام بانک توسط اشخاص تحت مدیریت دولت، در برخی موارد رعایت نشده است. لازم به توضیح است که خرید سهام بانک توسط سهامداران خارج از کنترل مدیریت بانک می باشد.

۱۱- معاملات مندرج در یادداشت توضیحی ۳-۵۰ صورتهای مالی پیوست بعنوان کلیه معاملات مشمول ماده ۱۲۹ قانون تجارت که طی دوره مورد گزارش انجام شده و توسط هیئت مدیره به اطلاع این موسسه رسیده، مورد بررسی قرار گرفته است. در مورد معاملات مذکور، مفاد ماده فوق مبنی بر کسب مجوز از هیئت مدیره و عدم شرکت مدیر ذینفع در رأی گیری رعایت شده است. نظر این موسسه به شواهدی حاکی از اینکه معاملات مزبور با شرایط مناسب تجاری و در روال عادی عملیات بانک انجام نگرفته باشد، جلب نگردیده است.

۱۲- گزارش هیئت مدیره درباره فعالیت و وضع عمومی بانک، موضوع ماده ۲۳۲ قانون تجارت، که بمنظور ارائه به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام تنظیم گردیده مورد بررسی این موسسه قرار گرفته است. با توجه به رسیدگیهای انجام شده، نظر این موسسه به مواردی که حاکی از عدم انطباق اطلاعات مندرج در گزارش مذکور با دفاتر و اسناد و مدارک ارائه شده از جانب هیئت مدیره باشد، جلب نگردید.

گزارش در مورد سایر مسئولیت های قانونی و مقرراتی حسابرس

۱۳- موارد عدم رعایت الزامات مقرر در قانون پولی و بانکی و نیز بخشنامه ها و مصوبات لازم الاجرا در نظام بانکی به صورت جداگانه به بانک مرکزی ارسال گردیده است.

۱۴- در ارتباط با مفاد "آیین نامه میزان و نحوه دریافت حق عضویت در صندوق ضمانت سپرده ها"، فرایند محاسبه حق عضویت سال ۱۳۹۹ صندوق ضمانت سپرده ها طبق آیین نامه مزبور توسط این موسسه مورد بررسی قرار گرفته است. نظر این موسسه به مورد با اهمیتی که حاکی از عدم رعایت مفاد آیین نامه فوق باشد جلب نگردیده است.

۱۵- در خصوص رعایت قوانین و مقررات سازمان بورس و اوراق بهادار ("سازمان") موارد زیر را به استحضار می رساند:

۱۵-۱- مفاد مواد ۱۰ "دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت های ثبت شده نزد سازمان" در خصوص ارائه صورتجلسه مجمع عمومی عادی صاحبان سهام مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۲۵ حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز پس از تاریخ مجمع به مرجع ثبت شرکتها با توجه به زمانبر بودن فرایند تصویب صورتجلسه مجمع توسط مراجع نظارتی رعایت نشده است.

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی - ادامه

بانک خاورمیانه (سهامی عام)

۱۵-۲- مفاد بند ۳ ماده ۱۰ "دستورالعمل پذیرش اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران"، در خصوص نسبت حقوق صاحبان سهام به کل دارایی ها که بر اساس آخرین صورت مالی حسابرسی شده می بایست حداقل ۱۵ درصد باشد. نسبت مزبور در تاریخ ترازنامه معادل ۹/۴ درصد بوده است.

۱۶- مفاد تبصره ۶ ماده ۴ و برخی مفاد مواد ۱۶ و ۴۲ "دستورالعمل حاکمیت شرکتی" شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در خصوص تصدی اعضای هیات مدیره همزمان در بیش از ۳ شرکت بعنوان عضو غیر موظف هیات مدیره (در خصوص یکی از اعضای هیات مدیره) و افشای برخی اطلاعات اعضای هیات مدیره و مدیر عامل، کمیته تخصصی هیات مدیره و اعضای آنها در یک یادداشت جداگانه در گزارش تفسیری مدیریت و در پایگاه اینترنتی بانک رعایت نشده است.

۱۷- در اجرای ابلاغیه چک لیست کنترل های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی مصوب سازمان بورس و اوراق بهادار، چک لیست مزبور مورد ارزیابی این موسسه قرار گرفته است. در این خصوص این موسسه به مورد بااهمیتی که حاکی از عدم رعایت کنترل های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی باشد برخورد نکرده است.

۱۸- در اجرای ماده ۳۳ دستورالعمل اجرایی مبارزه با پولشویی توسط حسابرسان، رعایت مفاد قانون مزبور و آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی مرتبط، در چارچوب چک لیستهای ابلاغی مرجع ذیربط و استاندارد های حسابرسی، توسط این موسسه مورد بررسی قرار گرفته است. در این خصوص این موسسه به موارد با اهمیت دیگری حاکی از عدم رعایت قوانین و مقررات یاد شده طبق چک لیست های ابلاغی، برخورد نکرده است.

تهران - بتاريخ ۰۶ تیر ۱۴۰۰

موسسه بیات رایان - حسابداران رسمی

